

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Tomasovszky Csilla ügyvéd és dr. ifj. Szilágyi János ügyvéd által képviselt felperesnek - a dr. Péntek Gábor jogtanácsos által képviselt **alperes neve** (1054 Budapest, Garibaldi u. 2.) alperes ellen **közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése** iránt indított perében - melybe a felperes pernyertessége érdekében beavatkozott a dr. ifj. Szilágyi János ügyvéd által képviselt - a Fővárosi Bíróság 2006. november 2-án meghozott 2.P.29.593/2004/15. számú ítélete ellen a felperes 16. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az adóhatóság felhívására 900.000 (kilencszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Módosított keresetében a felperes a Ptk. 339. és 349. §-ainak (1) bekezdése alapján a perben csatolt könyvszakértői véleményben megállapított 17.176.000 Ft goodwill-érték és 44.000.000 Ft, valamint 18.000.000 Ft jövedelem-veszteség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Követelése ténybeli alapjaként előadta, hogy az alperes azzal okozta a keresetben érvényesített kárt a felperesnek, hogy a felperes kérelmére az 1997. évi XI. tv. 4. § (1) bekezdés b) pontját, 44. § (1) bekezdését, 47. § (1) bekezdését, 66. § (1)-(2) bekezdését és 59. §-át, a 61. § (1)-(2) bekezdését, illetve 1-7. §-át megszegve adott helyt a perbeli és utóbb törölt védjegytalomnak.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, álláspontja szerint az államigazgatási jogkörben okozott kárért fennálló felelősség jogszabályi feltételeinek mindegyike hiányzik.

Az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította a keresetet. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 100.000 Ft perköltséget, míg az államnak külön felhívásra 900.000 Ft le nem rótt illetéket.

Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a Ptk. 349. és 339. §-ainak (1) bekezdésében megállapított törvényi feltételek konjunktívak, így egyetlen tényállási elem hiánya is a kereset elutasításához vezet. A felperes követelése ténybeli alapjaként abban jelölte meg az alperes mulasztását, hogy az alperes nem kellő gondossággal kutatót a rendelkezésre álló adatbázisban, hiszen ha ezt megfelelően elvégezte volna, az olasz cég védjegyjogosultságát meg kellett volna találnia, és ennek következtében a felperesi kérelmet el kellett volna utasítania. Álláspontja szerint a Szellemi Tulajdon Világszervezete által kiadott felelősségkorlátozó nyilatkozat ismeretében és annak alapján nem bizonyított, hogy az alperes jogellenes, felróható magatartást tanúsított volna a felperes kérelmének elbírálásakor. Tény, hogy az alperest, az 1997. évi XI. tv. 47. § (1) bekezdése szerint lajstromba vételi kötelezettség az 1998. november 9-én indult eljárásban az olasz cég védjegyjogosultsága tekintetében nem terhelte sem az 1993-ban, sem az 1996-ban módosított kérelem alapján. Miután pedig saját lajstromában nem kellett feltüntetnie az olasz cég jogosultságát, a ROMARIN adatbázis vonatkozásában pedig maga a világszervezet is korlátozta a felelősségét, továbbá az 1998. november 9-i kérelem elbírálásakor ún. kiegészítő lajstrom sem állt még rendelkezésre, az alperes felelőssége, jogellenes és felróható magatartása, illetőleg mulasztása nem állapítható meg. Rámutatott arra, hogy még az alperes jogellenes felróható magatartásának bizonyítása esetén is a felperest terhelte volna annak kétségtelen alátámasztása, hogy kára keletkezett. A felperes azonban az alperesi határozat meghozatala után röviddel, azaz 1999. április 1. napján a beavatkozóval használati szerződést kötött, ebből pedig az következik, hogy a felperesnek nem keletkezhett a védjegy használatából eredően kára, ilyen kára legfeljebb a beavatkozónak lehetett volna. A felperes saját kára bekövetkeztét arra alapította, hogy a beavatkozóval 2006. októberben kötött megállapodásban elismerte a beavatkozó kárát, és egyben átutalt neki 2.211.875 Ft-ot. Ugyanakkor a per során tett elismerő nyilatkozat sem bizonyítja kétséget kizáróan, hogy az alperes felróható magatartásával okozati összefüggésben merült volna fel a 2006. október 18-i pénzáttalálással a felperes kára. Megítélése szerint sem a jogellenes felróható magatartás, sem a kár, sem az átutalt összeggel mint kárral való okozati összefüggés nincs bizonyítva, ami a perben a felperes terhére esik. Rámutatott arra, hogy az alperes 1998. november 9-i kérelem elbírálásakor a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően és a rendelkezésére álló adatok alapján úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A felperes a törlési eljárás következtében a védjegy jogosultság megszűnésével összefüggésben a beavatkozónak mint védjegyhasználónak fizetett kártérítést nem háríthatja át alappal az alperesre. A le nem rótt illeték és az alperes képviselőjével felmerült perköltség megfizetéséről a Pp. 78. § (1) bekezdésére utalva rendelkezett.

Az ítélet elleni fellebbezésében a felperes azt kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet közbenső ítélettel változtassa meg, és állapítsa meg, hogy az

alperest, a kutatási jelentés elvégzése kapcsán mulasztás terheli, kártérítése felelőssége fennáll.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a sem az alperes jogellenes magatartása, sem a kár, sem a kettő közötti okozati összefüggés nem bizonyított a perben. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévedett, amikor az alperesi mulasztást mint károkozó magatartást nem találta megállapíthatónak. Megalapozatlan továbbá az ítélet a kárral kapcsolatban kifejtett részében is, tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság éppen a felperes közbenső ítéletre vonatkozó indítványa miatt kizárólag a jogalap körében folytatott le bizonyítást, vagyis a kár keletkezésének időpontját és összecszerűségét már nem vizsgálta. A jogalap tekintetében hangsúlyozta: az elsőfokú eljárásban sem volt vitás, hogy a felperes a rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette, így a közigazgatási jogkörben okozott kárát érvényesítheti. Mindezekre figyelemmel a bíróságnak a Ptk. 339. §-a szerint kellett állást foglalnia abban a kérdésben, hogy az alperes tanúsított-e károkozó magatartást. Az eljárás során az alperes a korábbi jogok kutatásakor követett el mulasztást, ugyanis a kutatás megfelelő elvégzése esetén a felperes kérelmét el kellett volna utasítania, és ezzel sem a felperes, sem a beavatkozó nem került volna abba a helyzetbe, hogy a jogosulatlanul kiadott védjegy alapján károsodás érje. Az 1997. évi XI. tv. a kutatás tekintetében nem azt írja elő, hogy az alperesnek a ROMARIN rendszerben kell kutatnia, hanem azt teszi az alperes kötelezettségévé, hogy a korábbi jogokra vonatkozó kutatást elvégezze. Az alperesnek tehát olyan eljárási rendet kell kialakítania, amely ezt a kutatást a legkisebb hibaszázalékkal elvégezhetővé teszi. Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben az alperes tevékenységét, illetve mulasztását nem mentheti a Szellemi Tulajdon Világszervezet felelősségkorlátozó nyilatkozata, hiszen az csak az alperes és a világszervezet közötti jogviszonyban releváns. Az adatbázis használatán túl lehetősége van az alperesnek arra, hogy a kutatást hiba nélkül elvégezze, így elvárható, hogy a kutatás a rendelkezésre álló legbiztonságosabb eszközzel történjen. Amennyiben az alperes olyan módszert választ, amely a hibázás lehetőségét magában rejt, holott rendelkezésre áll biztonságosabb megoldás is, úgy ennek következményeit köteles viselni. Az olasz cég 1993. évi lajstromozása és ROMARIN rendszerbe történő bekerülésének igazolása azt a vélelmet keletkezteti, hogy az olasz cég ebbe az adatbázisba bekerült, tehát ha az alperes erre vonatkozó kutatást végzett, ezt meg is kellett találnia. Amennyiben az alperes kárfelelőssége alól mentesülni kívánt, úgy azt kellett volna bizonyítania, hogy az adatbázisban saját hibáján kívül álló okból nem volt fellelhető az olasz cég jogosultsága. Az alperes azonban nem tudta megjelölni a konkrét kutatási tevékenység mozzanatait, részleteit, azt az adatbázist, amelyet a kutatáshoz használt, így az sem állapítható meg, hogy a kutatást kellő körültekintéssel végezte el, vagyis az adott helyzetben általában elvárható módon járt el. Bizonyított tehát, hogy az alperes a kérelem elbírálásakor felróható magatartást tanúsított, és minthogy kárfelelősségét az eljárásban kimenteni nem tudta, felelőssége is fennáll. Az elsőfokú eljárásban a közbenső ítélettel kizárólag ennek megállapítását kérte, és a bíróság vizsgálata is gyakorlatilag csak erre a témakörre korlátozódott, ebből következően az elsőfokú bíróság ítéletében is csak a jogalapra vonatkozó álláspontját rögzíthette volna. Nyilvánvaló, hogy amennyiben a rendelkezésre álló adatok alapján a kárfelelősségi

tényállás más elemeiben is tehető megállapítás, úgy azt a jogalap körében a bíróság megteheti. Jelen esetben azonban annak ellenére, hogy a beavatkozó működésével kapcsolatban a bíróság semmilyen vizsgálatot nem folytatott el, mégis megállapította, hogy a beavatkozónak 2001. évben nem keletkezhetett kára. Álláspontja szerint a kár keletkezése és összepszerűsége nem a szoros értelemben vett jogalapra, hanem az összepszerűsége tartozó kérdés. Önmagában az, hogy a beavatkozó az első éttermet 2001. évben nyitotta meg, nem jelenti egyben azt is, hogy a károk kizárólag ezt követően keletkezhetnek, nyilvánvaló ugyanis, hogy a vendéglátó egységek megnyitása előkészületek után, vagyis nem egyik a napról a másik napra történik. Az eljárás során pedig nem volt mód nyilatkozatot tenni arra, hogy az előkészületek során milyen kiadások, költségek merültek fel, azaz milyen károk keletkezhetnek, hiszen a bíróság az összepszerűséget nem is vizsgálta. Megállapítható tehát, hogy az alperes mulasztott, és ez eredményezte a felperes kérelmének teljesítését, és hogy ezzel kapcsolatosan a felperesnek kára keletkezhetett. Az, hogy ez a kár milyen nagyságrendű, illetve az egyes kártételek és az alperes mulasztása között az okozati összefüggés fennáll-e, a jogalap vizsgálatát követő olyan kérdés, amely még nem volt jelen eljárás vizsgálatának a tárgya. Iratellenes ezért annak kimondása, hogy sem a kár, sem az okozati összefüggés nem nyert bizonyítást.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, annak helyes indokaira hivatkozott.

A felperes fellebbezésében és keresetében előadottakkal szemben hangsúlyozta, hogy a kutatás során nem mulasztott, és sem a védjegy lajstromozásáról, sem annak törléséről szóló határozatának meghozatala nem minősül jogellenes és felróható magatartásnak, ráadásul a felperes kárának bekövetkezte és az okozati összefüggés sem bizonyított a perben. Utóbbival összefüggésben kiemelte, hogy a felperes érvelésével ellentétben a kár bekövetkezte és az okozati összefüggés is a jogalap körében bírálendő el, így ezek bizonyítása nélkül a kártérítési felelősség nem állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt a Pp. 228. § (4) bekezdése szerint fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért az elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság egészében bírálta felül.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemi döntésével a következő indokok miatt értett egyet.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen állapította meg, hogy a Ptk. 349. és 339. § (1) bekezdésében meghatározott tényállási elemek konjunktívek, következésképpen ezek bármelyikének hiánya a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti kereset elutasításához vezet. A Ptk. 339. § (1) bekezdése értelmében a kártérítési felelősség szükségképpen eleme a kár bekövetkezte, a jogellenes magatartás és ezek okozati összefüggése, a kártérítési felelősség jogalapjához tartozó előbbi

tények bizonyítása pedig a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében minden esetben a felperes perbeli kötelezettsége.

A felperes a 2006. szeptember 26-i tárgyaláson keresetét módosította, a keresetlevélben megjelölt és a beavatkozó védjegyhasználatával kapcsolatos számlákkal, szerződésekkel igazolni kívánt költségek helyett ugyanis káraként az általa felkért szakértő véleményében kidolgozott értékvesztés és elmaradt jövedelem megtérítését igényelte, kijelentve egyben azt is, hogy mindösszesen ez a kereseti kérelme. Minthogy a felperes ezt követően az alperes marasztalására irányuló kérelmét semmilyen módon nem módosította, a bíróságnak a perben erről a kereseti kérelemről kellett érdemi döntését meghoznia. A módosított keresetben a felperes káraként a védjegyhasználattal keletkezett goodwill elveszett értékét, továbbá az autópályák melletti éttermek üzemeltetéséből eredő jövedelemveszteségeket jelölte meg, ugyanakkor nem volt vitás a perben, hogy a védjegyet nem a felperes használta, az éttermeket sem a felperes működtette. Ebből következik viszont, hogy a védjegyhasználat hiánya a felperes vagyonában nem eredményezhette a keresetben megjelölt károkat, vagyis a keresetben előadott ténybeli alapon a felperesnek nincs a Ptk. 355. § (4) bekezdése szerinti vagyonban beállott értékcsökkenésként, illetve elmaradt vagyoni előnyként jelentkező kára. A kifejtettekéből következik, hogy az alperes kártérítési felelősségének megállapításához szükséges tényállási elemek közül a kár bekövetkezte hiányzik, a keresetet ezért a bíróságnak a további feltételek vizsgálata nélkül kellett elutasítani.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság - a határozatában kifejtett előbbi indokokra figyelemmel - az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének alkalmazásával helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem volt eredményes, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése folytán köteles az alperest képviselő, ellenkérelmet előterjesztő jogtanácsos tevékenységével felmerült és az első fokú ítéletben megjelölt összeg felével azonosan meghatározott munkadíjból álló másodfokú perköltségnek és a le nem rótt fellebbezési illetéknek a megfizetésére.

Budapest, 2007. május 22.

Dr. Tölg-Molnár László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hőbl Katalin s.k.
előadó bíró

. Madarász Anna s.k.
bíró

A kiadmány hitelűl: